

Søg...

13. maj 2020

Iben Christiane Hansen (<http://www.planetpulp.dk/author/iben/>)

Synes godt (

Ulv blandt ulve

Tekst |

Print denne side |

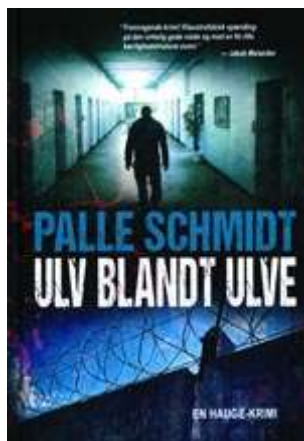
Send som email ([mailto:?](mailto:)

subject=Planet%20Pulp%20%3A%20Ulv%20blandt%20ulve&body=Jeg%20anbefaler%20denn
blandt-ulve%2F)

Palle Schmidt har skrevet en god og medrivende spændingsroman om indespærrede skæbner, komplotter og kompromiser, og om at gøre det rigtige, når man danser med dæmoner, og det bliver svært at se, hvad det rigtige overhovedet er.

(http://www.planetpulp.dk/billeder/boeger/ulv_blandt_ulve_forside_stor.jpg)Vi

møder hovedpersonen Hauge på en kold gårdtur i fængslet og lærer med det samme, at han ikke gider så meget pis. Han vil helst bare være i fred og lade hver dag gå sin mest muligt stille gang, imens han ser en løsladelse snegle sig hen imod ham. Men gårdturen afslører også, at Hauge ikke er så kold over for medfangerne, som han giver udtryk for, og at hans temperament løber om hjørner med ham. Hauge ryger i isolation, og her begynder historien med en hændelse, som ændrer hans prioriteter.

På vej til sin nye enecelle ser Hauge, at ambulancefolk er ved at få en død mand ud fra en celle, imens fængselsdirektøren brokker sig over procedurefejl i forbindelse med døde fanger.

Hauges sanser prikker, og vi trækkes med ham ind i spørgsmål og tvivl. Er det et selvmord, når en mand i isolation hænger sig? Hauge øjner en chance og tilbyder fængselsdirektøren at finde sandheden mod at få en kortere straf.

Højt spil med stor indsats

Snart efter flyttes Hauge til den døde fanges afdeling, og han giver sig til at spionere for at finde ud af, hvordan det hele hænger sammen.

Jeg har aldrig selv været i fængsel, og som det nok er gældende for størstedelen af os, kommer det meste af min forståelse af livet som indsat fra tv-serier og film, men én af de ting, som lader til at være en endegyldig sandhed i skildringen af fængsler og kriminelle miljøer, er, at man aldrig stikker de andre. Den slags fører til grusom straf og grimme måder at dø på, og alligevel flytter Hauge ind på afdelingen for at blive stikker for fængselsdirektøren.

Bag sig har Hauge har en fortid med flere domme og ophold bag murene, så han kender godt miljøets regler og risikoen ved at være meddeler, men hans motivation for at træde så meget ud af geled er muligheden for at komme hurtigere ud til sin kæreste og hendes lille barn.

Hauge er helt på røven over, at en dejlig kvinde som Kirstine gerne vil være kæreste med ham, komme og besøge ham i fængslet og forestiller sig en fremtid med ham som del af familien. Men han skammer sig over ikke at kunne tilbyde hende noget bedre og drømmer om at bruge opklaringen til at lukke døren til sit kriminelle og voldelige liv for altid.

Fortidens insisterende påvirkning

Hauge lader også til at ville gøre bod for alle de kriminelle ting, han har lavet førhen, og han kæmper med samvittighedsnag, fordi han prøver at komme ud og være sammen med sin lille, nye familie, hvorimod den døde fanges familie aldrig mere får deres far og mand at se.

Det nager Hauge mere og mere, at fangen måske er blevet slået ihjel af nogen, uden at de straffes for det, og tankerne om at gøre det moralsk rigtige er spændende at følge fra hovedet på en mand, der har seks voldsdomme og forlængede straffe bag sig.

Alt imens bliver historien mere og mere indviklet, og Hauge er en mistænksom type, som har en god sans for opklaring og lægger mærke til detaljer, som mange andre overser.

Som læsere følger vi helt naturligt med i hans overvejelser om, hvordan det hele hænger sammen. Hvem er ude på at snøre hvem, og hvem får noget ud af det, hvorfor vil nogen hjælpe, hvad kræver de til gengæld, og hvem kan man stole på, når man er stikker i fængslet?

Vi hænger fint i en spændingskurve, som holder tempoet, imens Hauge overvejer vidt og bredt, og der er plads til hans refleksioner, efterhånden som tingene kompliceres.

For ikke alene bliver det sværere og sværere at afgøre, hvordan de forskellige parter har interesse i en fanges død, det bliver også sværere for Hauge at komme igennem sin opklaring uden at trække på den fortid, han hele tiden undsiger sig og prøver at slippe væk fra.

Fastlåste skæbner

Hauge skildres som en mand, der helt sikkert har haft for løse næver, lemfældig omgang med lov og moral og en masse dårlige venner i sit liv, men egentlig godt ved, hvad der er rigtigt og forkert. Han virker mest som én, der i sagsakterne fra kommunen og Kriminalforsorgen vil kaldes "samspilsramt", fordi han har haft et hårdt liv og er kommet i kontakt med de forkerte og ikke har haft evnerne og styrken til at sige fra.

Nu har han fået øje på en bedre fremtid og han kan klarere end nogensinde før se, hvem der er god for ham, og hvem han skal holde sig fra. Men han står også i en situation, hvor han har brug for nogle af de rådne æbler fra kurven for at kunne gribe sin chance for et nyt liv, og hvad skal man så stille op?

Vi får indblik i hans tanker og erfaringer, og det er tydeligt, at Hauge ikke alene er fysisk indespærret, fordi han sidder i fængsel; han har hele livet været lige så indespærret i den overførte betydning, hvor han i praksis har været afskåret fra at træffe de rette valg og skabe sig et bedre liv.

Hauge virker ikke umiddelbart usympatisk; han er ikke et gennemført røvhul som flere af de andre indsatte, og han er klog nok til at være lidt foran for det meste, men han fanges også ind imellem i dumme fejl i situationer, han ikke helt havde tænkt til ende.

Hans tanker om sine egne og andres motiver i forhold til sagen og opklaringen stikker måske ikke altid så dybt, men det virker troværdigt, at han tænker meget, men ikke har ressourcerne til at tage et større perspektiv eller se sit eget liv mere udefra og ændre på noget.

Mange brikker i spil

Flere af de andre karakterer beskrives ikke så grundigt, og i de fleste tilfælde er det helt okay, fordi de mest er med for at drive plottet fremad. Og mange af de øvrige indsatte er figurer, der minder om dem, vi også ser i andre fængselshistorier. De behøver ikke have en stor fortid og en dybde med masser af motivation og forståelse, for vi kender dem godt.

Visse figurer, som for eksempel "den tossede indsatte" er måske lidt vel klichéprægede, men netop manglen på viden om de andre karakterer tjener til at gøre os mindst lige så mistænksomme som Hauge. For eksempel når fængselsdirektøren hjælper med noget, eller en af betjentene slipper en bemærkning, og vi ved så lidt om dem, at vi ikke kan gennemskue deres motiver, før Hauge selv gør det.

På den måde bliver vi igen og igen sat i Hauges usikre sted og sætter hele vejen igennem de samme spørgsmålstejn ved, hvad der egentlig foregår.

Specielt er det spændende med personalet i fængslet, fordi deres rolle er dobbelt. De er en stor del af de indsatte daglige liv, og man kommer jo til at kende hinanden, men de er aldrig rigtig med, fordi de tilhører loven. Og det er umuligt at vide, hvem af dem, der gør noget for egen vinding, for at få hverdagen på afdelingen til at glide, eller måske fordi de er bundet af vilkår højere oppe, og det er hele tiden med til at øge indsatsen og risikoen ved Hauges eget dobbeltspil.

Enkelt og smukt skrevet

Palle Schmidt skriver i et effektivt sprog; det er ikke de store og florumvundne sætninger, der blomstrer af billeder og illustrative ord, men det behøver historien heller ikke.

Vi er i et fængsel, og den sproglige stil passer til både de kolde mure og hårde tremmer såvel som til Hauges lidt lukkede person. Det giver mening, at sproget er rent og enkelt, så læserens fokus holdes på opklaringen og de mange forskellige spor i Hauges søgen.

Det betyder dog ikke, at Palle Schmidt ikke kræser sprogligt om os, for de skarpt malede billeder, han indimellem giver os med ordene, står så meget klarere, fordi de ikke fylder hver sætning.

Vendinger som "alle politikere til højre for Che Guevara" og et ansigt, der er "foldet af mørkt læder" er herlige at støde på, og det er som at tygge i et peberkorn midt i en god bøf, når man får sådan et klart billede i en bog, der ellers har fokus på plottet og karaktererne. Det gør læseren nysgerrig og er doseret lige tilpas, så man hele tiden gerne vil videre.

Dog skal man huske at følge med og nyde det, for Palle Schmidts pen er så skarp og fin, at man kan læse hundrede sider, før man får set sig om, men bogen fortjener, at man bruger god tid på den.

For selvom den er nem at læse, betyder det ikke, at der ikke står en masse i den, som man måske misser, hvis man lader sig gribe af stemningen og farer af sted med Hauges opklaring. Der er så mange gode detaljer og fine indsigter, som går tabt, hvis man skynder sig videre til næste spor og næste konflikt.

Midt imellem opklaring og minder fra et barsk liv får vi lidt af Hauges drømme; både de natlige, og dem vi alle sammen går lidt med i løbet af dagen. Drømmene har en anden sproglig tone, og det har en god effekt, at de adskiller sig fra den overordnede

historie. Jeg kunne ønske mig, at Palle Schmidt en dag skriver en hel bog på den måde, for det gør han også godt, og min sproglige begejstring tripper for at få mere.

Let læst og svært fordøjet

Det er ikke altid, der ligger så meget mellem linjerne i en spændingsroman, og man kan godt forledes til at tro, at Huges opklaring bag murene er en flad krimi, fordi den ikke er sprogligt tung, og man kan pløje den hurtigt igennem. Men der gemmer sig både et par gode kernefortællinger og nogle store menneskelige spørgsmål i historien.

Hauge får en barsk sag, som kræver meget selvransagelse af ham undervejs, fordi han må træffe nogle svære valg og handle imod alt det, han ellers havde lovet sig selv og andre at gøre.

Og uden for bogens sider kan vi som læsere så sidde og overveje, hvordan vi selv ville handle i en lignende situation og hvor meget på skideren, vi ville være, hvis vi stod i et fængsel og skulle opklare noget som helst.

Hauge kender rumlen, han har været i fængsel hele sit liv, hvad enten han var en fri mand eller ej, og Palle Schmidt viser os et klart billede af en mand, der – når alt kommer til alt – er en ensom ulv på strejf, og accepterer, at det er hans skæbne.

I fængslet spiller han spillet og følger alle reglerne, imens han på samme tid spiller sit helt eget spil og bryder alle regler i et forsøg på at finde ud af, hvordan han følger den ene lov, han til syvende og sidst har; at han må gøre det rigtige. Og så må man hyle som de andre, hvis det er det, der får en i mål.

På forsiden står der "En Hauge-krimi", og Palle Schmidt har lovet os, der kommer fem bøger i serien om Hauge. **Ulv blandt ulve** er en selvstændig fortsættelse til **De efterladte** (2018), den første bog i Hauge-serien.

Jeg glæder mig allerede til at læse den næste og få fornøjelsen af at følge med i både Huges og forfatterens udvikling undervejs.

Titel: Ulv blandt ulve

Forfatter: Palle Schmidt

Forlag: Avanti

Format: Hardcover

Udgivelsesår: 2018

Sideantal: 282 sider

Anmeldt i nr. 175 | 13/05/2020 (http://www.planetpulp.dk/?page_id=48553)

Iben Christiane Hansen

